



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **H., s. r. o.**, zast. JUDr. Jaroslavem Dubenským, advokátem se sídlem v Jindřichově Hradci, Pravdova 1113/II, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, Odbor krajský živnostenský úřad, se sídlem v Českých Budějovicích, U Zimního stadionu 1952/2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 11. 2006, č. j. 10 Ca 81/2006 - 104,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Jaroslava Dubenského **s e u r č u j e** částkou 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále také „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadl shora uvedený rozsudek, kterým byla zamítnuta jeho žaloba, již se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2004, č. j. KUJCK 24232/2004 OKZU, kterým bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Obecního živnostenského úřadu Jindřichův Hradec ze dne 2. 8. 2004, č. j. ŽIV/04/SŘ-26, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla stěžovateli v souladu s § 58 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“), zrušena živnostenská oprávnění k vymezeným předmětům podnikání, neboť stěžovatel neplnil své závazky vůči státu. Rozsudek krajského soudu vycházel z toho, že rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno

v souladu se zákonem a žádná z námitek, které stěžovatel uvedl v žalobě, se neukázala jako důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti a v jednom jejím doplnění uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), namítá tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právních otázek řešených v řízení před krajským soudem, dále důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když tvrdí, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Dále také namítá jiné vady řízení před soudem disponující potenciálním následkem spočívajícím v nezákonném rozhodnutí o věci samé, tedy důvody subsumovatelné pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stěžovatelem namítané nesprávné právní posouzení věci dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívalo v tom, že byla nesprávně posouzena otázka odnětí živnostenského oprávnění. Stěžovatel sice uznává, že dluží na pojistném na sociální zabezpečení částku ve výši 631 766 Kč, byť se jedná o částku navýšenou o značně vysoké penále, avšak nesouhlasí s tím, že by nic nečinil ve směru úhrady tohoto závazku. Příčinou dluhu bylo jednání jeho společníka, které bylo předmětem trestního i občanskoprávního řízení; o tom byl žalovaný informován. Ustanovení § 58 odst. 3 živnostenského zákona hovoří o tom, že živnostenský úřad v případě, že nejsou plněny závazky vůči státu, může živnostenské oprávnění zrušit. Použitý podmiňovací způsob volí zákonodárce kvůli tomu, že chce změkčit tvrdost zákona tak, aby nedopadala např. na ty subjekty, které se ve stavu neplnění závazků vůči státu ocitly vinou třetích osob a k nápravě tohoto stavu využívají veškerých dostupných prostředků. Obě tato kritéria stěžovatel splňuje, a tak jsou rozhodnutí správních orgánů v dané věci zatížena přepjatým formalismem. Podnikatelská činnost stěžovatele je nyní paralyzována, takže stěžovatel nemůže v této situaci učinit žádné další kroky, aby uspokojil nároky okresní správy sociálního zabezpečení.

Námítky dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spočívají v tom, že stěžovatel jakožto účastník správního řízení byl sice poučen, že má v tomto řízení mj. právo při ústních jednáních klást svědkům otázky a nechat se zastupovat advokátem nebo jiným zvoleným zástupcem, avšak v rozporu s tímto poučením správní orgán uplatnění těchto práv svým postupem znemožnil. Stěžovatel má za to, že prvoinstanční správní orgán postupoval v rozporu se zákonem a odvolací správní orgán, jehož rozhodnutí stěžovatel pak napadl žalobou, nesprávný prvostupňový postup petrifikoval a sám postupoval stejně. Stěžovatel spoléhal na to, že druhostupňový správní orgán bude postupovat v souladu s § 3 odst. 2 tehdy platného zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), tedy že dá stěžovateli příležitost, aby se mohl účinně hájit. Stěžovatel podal ve správním řízení návrh na doplnění dokazování, na který však prvostupňový správní orgán reagoval oznámením, že není dán důvod pro ústní jednání s odkazem na § 34 správního řádu. Dle stěžovatelova názoru však z dikce § 34 správního řádu takové právo správního orgánu z ničeho nevyplyvá. V tomto ustanovení je řečeno, že provádění důkazů přísluší správnímu orgánu. Ze zásady volného hodnocení důkazů dle § 34 odst. 5 správního řádu nelze dovozovat právo správního orgánu nerespektovat práva účastníka řízení daná správním řádem a deklarovaná též správním orgánem v poučení o zahájení správního řízení. Naopak ustanovení § 34 odst. 3 správního řádu účastníkovi řízení ukládá povinnost navrhnout důkazy, které jsou mu známy, přičemž výslech svědka důkazem bezesporu je. Stěžovatel vyšel správnímu orgánu vstříc a zůžil svůj původní návrh na dokazování výslechem svědků pouze

na výslech příslušných zaměstnanců příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, navrhovatele zrušení živnostenského oprávnění stěžovatele. Důkaz výslechem jednoho z těchto svědků, JUDr. Ing. J. B., ostatně považoval za důležitý i správní orgán, když jej protokolárně vyslechl v předchozím řízení dne 13. 5. 2003, avšak bez přítomnosti zástupce stěžovatele jako účastníka řízení. Stěžovatel se tedy dožadoval jen svého práva navrhopat důkazy, klást svědkům otázky, a to za přítomnosti svého právního zástupce. O toto právo byl ovšem postupem správního orgánu připraven. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že pokud by mu správní orgány v tomto směru vyhověly, teprve potom by spolehlivě zjistily pravý stav věci a při uvážlivém správním rozhodování by nemohly přehlédnout, že projednávaná věc stěžovatele si i v zájmu samotné okresní správy sociálního zabezpečení zaslouží využít fakultativní formulace § 58 odst. 3 živnostenského zákona k ponechání živnostenských oprávnění stěžovateli. Správní řízení bylo zatíženo přesprávní formálním, takže došlo k porušení Listiny základních práv a svobod v čl. 4 odst. 3, 4, čl. 26 odst. 1, 2 a čl. 37 odst. 2, 3. Krajský soud přesto přisvědčil názoru žalovaného, že stěžovatel nebyl na procesních právech zkrácen, když žalovaný nevyužil nadřízeným orgánem prodloužené lhůty a rozhodl v neprospěch stěžovatele více než měsíc před jejím skončením a poukázal na to, že stěžovatel po dobu jednoho měsíce neučinil žádný konkrétní návrh a že zaslal plnou moc svého právního zástupce až den po oznámení o uložení zásilky s rozhodnutím žalovaného na poště. Stěžovatel ovšem uvádí, že po celou dobu trval na výslechu navržených svědků a na tom, že se nechá zastoupit advokátem. Stěžovatel předpokládal, že plnou moc pro svého zástupce s ověřenými podpisy předloží na jednání, nehledě k tomu, že požadavek ověřených podpisů je s ohledem na jednání formálním. Jestliže ústřední správní orgán žalovanému prodloužil lhůtu k rozhodnutí, jistě tak učinil kvůli tomu, že případ vykazuje prvky složitosti. V takovém případě ovšem nebyl důvod, aby žalovaný prodlouženou lhůtu nevyužil v plné míře. Stěžovatel má za to, že správní orgány svým postupem porušily povinnost zabývat se věcí svědomitě a odpovědně, nepokusily se o smírné vyřízení věci a nevedly řízení tak, aby posilovalo důvěru občanů ve správnost rozhodování (§ 3 odst. 3, 4 správního řádu).

Námítky stěžovatele dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pak spočívají v tom, že napadený rozsudek krajského soudu trpí nezhojitelnou vadou, když se krajský soud nikterak nevypořádal se závěrem rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2006, č. j. 2 As 22/2005-60, který v předmětné věci krajskému soudu uložil, aby rozhodl o nákladech řízení kasační stížnosti, kde byl stěžovatel plně úspěšný. V řízení o kasační stížnosti byl stěžovatel zastoupen JUDr. Gustavem Schalkem, přičemž krajský soud o náhradě nákladů zastoupení v nyní napadeném rozsudku vůbec nepojednal.

Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích byl zrušen a věc byla tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k námitkám kasační stížnosti uvedl, že je nemá za důvodné. Dle názoru žalovaného byl stěžovatel po celý průběh řízení – jak u orgánu prvního stupně, tak u orgánu odvolacího – řádně poučen o možnosti uplatnění procesních práv, přičemž tato práva také uplatňoval. Není pravdivé, že mu uplatnění těchto práv bylo znemožněno, jak plyne z celého řízení. Při provádění důkazního řízení bylo naplněno ustanovení § 34 správního řádu. Nelze opomenout tu skutečnost, že správní orgán je povinen provést takové důkazy, které mohou přispět k úplnému objasnění věci, a to i bez návrhu účastníků řízení. Správní orgán je tedy oprávněn posoudit a rozhodnout, které důkazy v jakém rozsahu provede. Není tak pravdou, že stěžovatel byl zkrácen ve svém právu navrhopat

důkazy a ustanovit si právního zástupce. Pokud ve smyslu § 58 odst. 3 věta druhá živnostenského zákona může živnostenský úřad na návrh příslušné správy sociálního zabezpečení zrušit živnostenské oprávnění, jestliže podnikatel neplní své závazky vůči státu, tak přítomnost zaměstnance okresní správy sociálního zabezpečení při samotném jednání o zrušení živnostenského oprávnění a jeho výslech nejsou nezbytné, neboť tento zaměstnanec není v postavení svědka. Pro věc je totiž rozhodující, že návrh na zrušení živnostenského oprávnění byl v daném případě podepsán oprávněnou osobou příslušné okresní správy sociálního zabezpečení a že byl nezpochybnitelný. Živnostenský úřad není ve smyslu živnostenského zákona oprávněn a povinen zkoumat důvody vzniklého nepříznivého stavu stěžovatele. Námitka, že dokazování nebylo úplné, se nezakládá na pravdě, živnostenský úřad vycházel z prokazatelně zjištěného stavu věci, o kterém nebylo pochyb. Stěžovatel je povinen plnit své povinnosti jako podnikatelský subjekt a těmto povinnostem se nesmí vyhýbat. V podnikatelském prostředí mají podnikatelé nejen práva, ale také určené povinnosti, které vyplývají ze živnostenského zákona, ale také z jiných právních předpisů. V případě neplnění těchto povinností je živnostenský úřad oprávněn postupovat proti podnikateli sankčně. Námitky stěžovatele tedy považuje žalovaný za účelové.

Ze všech výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního a soudního spisu ve vztahu k námitkám uvedeným v kasační stížnosti především zjistil, že dne 6. 1. 2003 podala Okresní správa sociálního zabezpečení v Jindřichově Hradci Městskému úřadu Jindřichův Hradec – obecní živnostenský úřad (dále též „Živnostenský úřad v Jindřichově Hradci“) žádost o zrušení živnostenských oprávnění stěžovatele s předměty podnikání „obchodní činnost včetně zprostředkování, koupě zboží za účelem prodeje a další prodej kromě případů vyžadujících zvláštní oprávnění“, „silniční motorová doprava nákladní“, „nákup, prodej a skladování paliv a maziv, včetně jejich dovozu s výjimkou výhradního nákupu, prodeje a skladování paliv a maziv ve spotřebitelském balení do 50 kg na 1 kus balení – velkoobchod“ a „provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy“ pro neplnění závazků vůči státu. Ve věci bylo rozhodnuto žalovaným poprvé dne 18. 9. 2003, č. j. OKZU/272-VI/2003/MAŽ, které bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 3. 2004, č. j. 10 Ca 198/2003-44, neboť doručování prvostupňového rozhodnutí nebylo účinné. Živnostenský úřad pokračoval v řízení zahájeném podáním ze dne 6. 1. 2003 oznámením ze dne 11. 6. 2004. Okresní správa sociálního zabezpečení v Jindřichově Hradci setrvala na svém původním návrhu, aby živnostenská oprávnění stěžovatele byla zrušena. Stěžovatel byl vyzván k uplatnění procesních práv, což učinil svým vyjádřením ze dne 24. 6. 2004, kdy žádal o nařízení ústního jednání a provedení důkazů výsledkem svědků. Na tyto návrhy reagoval prvostupňový správní orgán sdělením ze dne 30. 6. 2004 tak, že neshledal důvod nařídit ústní jednání a předvolat navržené svědky. Stěžovatel dne 9. 7. 2004 opětovně požádal o provedení důkazů výsledkem svědků a o nařízení ústního jednání. S ohledem na otázky formulované stěžovatelem požádal prvostupňový správní orgán okresní správu sociálního zabezpečení o jejich zodpovězení. Okresní správa sociálního zabezpečení sdělila odpovědi na otázky dne 26. 7. 2004. Živnostenský úřad v Jindřichově Hradci následně svým rozhodnutím ze dne 2. 8. 2004, č. j. ŽIV/04/SŘ-26, zrušil shora uvedená živnostenská oprávnění stěžovatele.

Stěžovatel podal proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí odvolání. Žalovaný proto požádal Okresní správu sociálního zabezpečení v Jindřichově Hradci o aktuální stanovisko, zda tato stále trvá na svém návrhu ze dne 6. 1. 2003. Z vyjádření okresní správy

sociálního zabezpečení vyplynulo, že nedošlo k žádné platbě a dlužná částka zůstává stále ve výši 631 766 Kč. Dne 8. 9. 2004 žalovaný sdělil stěžovateli, že může uplatnit svá procesní práva v odvolacím řízení, tedy mj. může navrhopvat důkazy, při ústních jednáních klást svědkům či znalcům otázky a může se nechat zastupovat advokátem nebo jiným zástupcem. Dne 20. 9. 2004 byl stěžovatel o tomtéž poučen znovu. Dne 24. 9. 2004 stěžovatel sdělil žalovanému, že má v úmyslu uplatnit svá práva včetně zastoupení JUDr. Gustavem Schalkem. Dále bylo mj. požádáno o nařízení ústního jednání za účelem předvolání svědků - zaměstnanců Okresní správy sociálního zabezpečení v Jindřichově Hradci. Stěžovatel také upozornil na probíhající řízení před Krajským soudem v Českých Budějovicích vedené pod sp. zn. 13 Cm 529/2004, které považoval za řízení o předběžné otázce se zásadním významem pro probíhající odvolací správní řízení, a tak stěžovatel navrhl, aby žalovaný požádal nadřízený správní orgán o prodloužení lhůty pro rozhodnutí. Žalovaný nařídil ústní jednání na 20. 10. 2004 a stěžovatele opětovně poučil ve smyslu § 33 odst. 1, 2, § 23 odst. 1 a § 17 správního řádu. Dne 5. 10. 2004 pak žalovaný požádal odbor živností Ministerstva průmyslu a obchodu o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí v dané záležitosti do 31. 12. 2004. Důvodem podání žádosti byla žádost stěžovatele o uplatnění procesních práv. Ministerstvo průmyslu a obchodu dne 12. 10. 2004 vyhovělo žádosti žalovaného a lhůtu pro rozhodnutí prodloužilo do 31. 12. 2004. Dne 15. 10. 2004 stěžovatel požádal žalovaného o odročení ústního jednání, které bylo nařízeno na 20. 10. 2004. Stejnou žádost zaslal žalovanému JUDr. Gustav Schalek, který navrhl, aby jednání bylo uskutečněno 29. 10. 2004. V příloze pak zaslal plnou moc pro zastupování stěžovatele, která ovšem neobsahovala úředně ověřené podpisy. Žalovaný z tohoto důvodu dne 20. 10. 2004 stěžovateli i JUDr. Gustavu Schalkovi sdělil, že jednání uskuteční v navrženém termínu 29. 10. 2004. Zároveň upozornil na ustanovení § 71 odst. 4 živnostenského zákona, které stanoví, že pravost podpisu písemné plné moci musí být úředně ověřena. Stěžovatel i JUDr. Gustav Schalek byli upozorněni, aby před konáním ústního jednání tento nedostatek odstranili. Dne 29. 10. 2004 se konalo ústní jednání u žalovaného za přítomnosti jednatele stěžovatele. Ten sdělil, že se JUDr. Gustav Schalek nemůže ze zdravotních důvodů jednání zúčastnit, úředně ověřenou plnou moc nepředložil a setrval na stanovisku, že je třeba vyslechnout zaměstnance Okresní správy sociálního zabezpečení v Jindřichově Hradci. Dne 29. 11. 2004 rozhodl žalovaný rozhodnutím č. j. KUJCK 24232/2004OKZU tak, že odvolání stěžovatele zamítl a napadené správní rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutí odůvodnil tak, že v dané věci bylo postupováno v souladu s § 58 odst. 3 živnostenského zákona. Stěžovatel nebyl na svých procesních právech zkrácen a správní orgány provedly takové důkazy, že byl objasněn stav věci. Doručení tohoto rozhodnutí bylo stěžovateli oznámeno na jím uvedené adrese pro doručování dne 30. 11. 2004. Dne 1. 12. 2004 pak byla žalovanému předložena plná moc pro právního zástupce stěžovatele s úředně ověřenými podpisy.

Proti rozhodnutí druhoinstančního správního orgánu podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích. S ohledem na nezaplacení soudního poplatku soud řízení usnesením ze dne 23. 3. 2005, č. j. 10 Ca 11/2005-17, zastavil. Toto rozhodnutí však bylo v kasačním řízení zrušeno a krajský soud v řízení pokračoval.

V žalobě proti rozhodnutí správního orgánu stěžovatel namítl, že mu žalovaný znemožnil ve správním řízení právní zastoupení a že žalovaný svým žalobou napadeným rozhodnutím ignoroval smysl prodloužení lhůty k rozhodnutí, když rozhodl více než měsíc před koncem této prodloužené lhůty. Při jednání před krajským soudem pak stěžovatel předložil doplnění žaloby, kde uvedl, že postup žalovaného byl nesprávný i v tom smyslu, že ve správním řízení nebyly provedeny navrhované důkazy výsledkem svědků. Dále žalovanému vytkl to, že § 58 odst. 3 živnostenského zákona vyložil přespříliš

formalisticky, když nevyužil podmiňovacího způsobu užitého v textu tohoto ustanovení ve prospěch stěžovatele tak, aby živnostenské oprávnění nebylo odňato. Stěžovatel totiž tvrdí, že činí všechny dostupné kroky k uhrazení svých závazků, které mu nadto vznikly neoprávněným postupem někoho jiného. Námitky obsažené v tomto doplnění žaloby byly krajskému soudu doručeny při jednání v dané věci, a tedy až po lhůtě stanovené v § 71 odst. 2 věta druhá s. ř. s., takže byly podány opožděně. Jediná řádně uplatněná námitka tak směřovala proti tomu, že stěžovateli byla odňata možnost zastoupení ve správním řízení. Tuto námitku krajský soud neshledal jako důvodnou, když konstatoval, že správní orgány stěžovatele opakovaně poučovaly o možnosti toto právo využít, přičemž stěžovatel pouze konstatoval, že hodlá toto své právo využít, aniž by ovšem činil faktické kroky k využití tohoto práva. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nepodal žádné konkrétní návrhy, nepředložil plnou moc s ověřenými podpisy, a to ani měsíc po jednání ve věci samé, bylo s ohledem na zásady správního řízení vydáno správní rozhodnutí. Z těchto důvodů krajský soud neshledal postup žalovaného v namítané věci za nezákonný, a tak žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem.

Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se ovšem musel také zabývat tím, je-li kasační stížnost přípustná (§ 104 s. ř. s.). Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost mj. přípustná, opírali se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatelovy námitky směřující proti nesprávnému posouzení otázky odnětí živnostenského oprávnění a námitky mířící na to, že ve správním řízení nebyl proveden výslech navržených svědků, stěžovatel v žalobě u krajského soudu uvedl až po lhůtě k tomu stanovené, neboť podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem. Ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. pak praví, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body lze jen ve lhůtě pro podání žaloby. Napadené správní rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 6. 12. 2004, doplnění žalobních bodů pak bylo soudu podáno při jednání ve věci samé dne 8. 11. 2006, tedy dlouho po uplynutí dvouměsíční lhůty. Výše uvedené námitky kasační stížnosti nebyly v žalobě obsaženy ve lhůtě k tomu stanovené, a tedy se jedná o nepřípustné námitky kasační stížnosti, neboť nebyly řádně uplatněny v žalobě před krajským soudem, ač je patrné, že se jedná o námitky, které zde stěžovatel uplatnit mohl (týkají se správního řízení). Námitkou nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. se proto Nejvyšší správní soud zabývat nemohl pro její nepřípustnost.

Přípustnou námitkou pak je námitka směřující proti procesnímu postupu ve správním řízení, a to, že stěžovateli bylo ve správním řízení znemožněno nechat se zastoupit advokátem.

Námitku stěžovatele cílící proti tomu, že mu postupem správního orgánu bylo znemožněno nechat se zastoupit advokátem, nemá Nejvyšší správní soud za důvodnou. Jen v průběhu řízení před odvolacím správním orgánem byl stěžovatel hned čtyřikrát (ve výzvě žalovaného ze dne 8. 9. 2004, v přípisě žalovaného ze dne 20. 9. 2004, ve výzvě žalovaného k ústnímu jednání ze dne 5. 10. 2004 a konečně i při ústním jednání dne 29. 10. 2004) poučen o svých procesních právech, včetně možnosti nechat se zastoupit.

Na tyto výzvy reagoval jen prostým sdělením, že svých procesních práv hodlá využít. Správní orgán vyšel stěžovateli vstříc také v tom, že nařídil ústní jednání v dané věci na den, který si stěžovatel sám stanovil, a to i s ohledem na to, že zamýšlený právní zástupce stěžovatele prohlásil, že se tento den může k jednání dostavit. Zároveň žalovaný požádal dne 5. 10. 2004 Ministerstvo průmyslu a obchodu o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí do 31. 12. 2004, aby stěžovatel měl dostatek času k zamýšlenému uplatnění svých procesních práv. Jediným faktickým úkonem, který stěžovatel učinil před vydáním rozhodnutí, směřujícím k tomu, že se stěžovatel chtěl nechat zastoupit, je plná moc ze dne 24. 9. 2004, podaná k poštovní přepravě dne 18. 10. 2004. Podle § 71 odst. 4 živnostenského zákona může být fyzická nebo právnická osoba v řízení před živnostenským úřadem zastoupena zástupcem. Zástupce jedná v rozsahu plné moci udělené písemně nebo ústně do protokolu. Pravost podpisu písemné plné moci musí být úředně ověřena. Zmíněná písemná plná moc v dané věci přitom úřední ověření postrádala. Chtěl-li se stěžovatel nechat zastoupit zástupcem s právnickým vzděláním, lze předpokládat, že tento zástupce mu bude nápomocen i při sepisování vlastní plné moci – a to tak, aby plná moc vyhovovala požadavkům zákona. V daném případě ovšem byla dodána vadná plná moc, přičemž žalovaný stěžovatele dne 20. 10. 2004 na tento nedostatek upozornil a vyzval jej, aby do dne konání ústního jednání v dané věci, naplánovaného na 29. 10. 2004, tento nedostatek odstranil. Při ústním jednání stěžovatel svého zamýšleného zástupce pro nemoc omluvil, přičemž písemnou plnou moc k zastupování nedodal. Není třeba tak hodnotit námitku přílišného formalismu, spočívající v nezbytnosti ověřeného podpisu na plné moci v případech, kdy je ve věci jednáno a z toho důvodu by o plné moci nemuselo být pochyb. Dne 29. 11. 2004 pak žalovaný vydal v dané věci konečné rozhodnutí, jehož uložení na poště bylo stěžovateli oznámeno dne 30. 11. 2004. Teprve dne 1. 12. 2004 byla správnímu orgánu dodána řádně úředně ověřená plná moc, to bylo však již po vydání meritorního rozhodnutí v této věci, takže doručení této plné moci již nemělo řádné účinky. Se závěrem stěžovatele, že mu bylo odepřeno právo nechat se zastoupit, se tak nelze ztotožnit. Odvolání proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu sepsal stěžovatel dne 16. 8. 2004, přičemž do vydání meritorního rozhodnutí v dané věci dne 29. 11. 2004 se mu nepodařilo dodat řádnou plnou moc. I ve správním řízení před prvoinstančním orgánem měl stěžovatel možnost nechat se zastoupit, byl řádně o této možnosti poučen, ale ani zde se mu v období od oznámení o zahájení správního řízení (ze dne 9. 6. 2004) do vydání prvoinstančního rozhodnutí (ze dne 2. 8. 2004) nepodařilo plnou moc doručit. V tomto světle se námitka ohledně odepření tohoto práva v řízení před správními orgány jeví jako nedůvodná. Nelze se ani ztotožnit s argumentací stěžovatele, že druhoinstanční orgán měl prodlouženou lhůtu využít v plné míře. Prodloužení lhůty k rozhodnutí do 31. 12. 2004 totiž nelze vykládat tak, že by snad měl správní orgán rozhodnout právě poslední den lhůty. Smyslem lhůty bylo mj. poskytnout stěžovateli dostatečný prostor, aby se nechal zastoupit, pokud uvedl, že tak hodlá učinit. V okamžiku, kdy správní orgán dospěl k závěru, že se stěžovatel o toto své procesní právo řádným způsobem nestará, rozhodl ve věci meritorně, přičemž jako přiměřené se jeví to, že se tak stalo měsíc po ústním jednání ve věci samé a měsíc před vypršením lhůty k rozhodnutí. Procesní vady, pro které měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit Nejvyšší správní soud neshledal a námitku podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. naplněnou neuznal.

Zbývá tak námitka opřená o ust. § 103 písm. d) s. ř. s., a to pochybení soudu, který nerozhodl o náhradě nákladů řízení o prvé kasační stížnosti, s níž byl stěžovatel úspěšný. Formálně vzato by bylo možno stěžovateli přisvědčit, ovšem je třeba současně vycházet z toho, že tato námitka směřuje proti nepřiznání náhrady nákladů řízení. Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. je totiž kasační stížnost nepřipustná, směřuje-li jen proti výroku o nákladech

řízení. Z toho lze dovodit, že nemůže být úspěšná kasační stížnost, jíž by byl důvodně napadán jen výrok o náhradě nákladů řízení. Znamená to vyloučení rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zrušujícího pouze výrok rozsudku krajského soudu o náhradě nákladů řízení. Zákon zaměřil kasační přezkum jen na stěžejní rozhodovací problémy, a pokud z něho vyloučil otázku náhrady nákladů řízení, nelze připustit možnost obcházení této výluky podáním nedůvodné stížnosti ve věci samé, současně napadající i výrok o nákladech řízení. Jistě je jiná situace tam, kde kasační stížnost ve věci samé je úspěšná; v tom případě je zrušen jeho celý rozsudek, a pak ze zákona v dalším řízení krajský soud rozhoduje znovu i o náhradě nákladů řízení.

Obiter dictum lze jen uvést, že se mělo jednat o náhradu nákladů řízení za advokátní zastoupení v prvním kasačním řízení (a to zastoupení na základě plné moci a nikoliv na základě ustanovení soudem) a že při jednání krajského soudu při vyčíslení požadované náhrady nákladů řízení a odměny zástupce stěžovatele tyto náklady výslovně neúčtoval. Mimo to náhrada nákladů řízení účastníka je odvozena od konečného úspěchu v řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a v daném případě stěžovatel v řízení o žalobě úspěšným nebyl. Krajský soud to také zmínil v důvodech rozsudku uvedením, že rozhodoval pouze o nákladech v řízení úspěšného účastníka, tj. žalovaného. S ohledem na předchozí, z hlediska stěžovatele úspěšné kasační řízení, však bylo na místě tento problém blíže vysvětlit. V žádném případě to však není důvodem ke zrušení rozsudku krajského soudu.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v souladu se zákonem a v řízení neshledal vady namítané v kasační stížnosti ani vady, ke kterým se přihlíží z úřední povinnosti. Proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátovi za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci včetně první porady s klientem a písemné podání soudu týkající se věci samé – částkou 2x 2100 Kč a 2x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna v celkové výši 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu